

70. OBVESTILO O ZATIRANJU AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA - 24.06.2020 07:23 - Zaključeno

Zatiranje ameriškega škržatka s fitofarmaceutskimi sredstvi je poleg odstranjevanja okuženih trt ključni ukrep za preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice (FD). V žarišču, kjer so bile najdene okužene trte, obstaja velika verjetnost, da je v resnici okuženih več trt, ne kažejo pa še bolezenskih znamenj. Zaradi te nevarnosti je potrebno znižati populacijo prenašalca bolezni ameriškega škržatka na najnižjo možno raven.

Po Pravilniku o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranja zlate trsne rumenice (Uradni list RS, št. 48/14 in 49/16) je zatiranje ameriškega škržatka obvezno za vse imetnike trte:

- v vinogradih za pridelavo grozdja ter na brajdah oziroma ohišnicah na razmejenem območju zlate trsne rumenice, to je v žariščih okužbe in njihovih varovalnih pasovih,
- v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah na celotnem območju Slovenije.

Podatke o žariščih in razmejenih območjih najdete na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin: <https://www.gov.si/teme/zlata-trsna-rumenica/>

V vinogradih, kjer je vinska trta že popolnoma odcvetela, je tako potrebno opraviti prvo zatiranje ameriškega škržatka, prenašalca zlate trsne rumenice. Pomembno je, da pričnemo z zatiranjem dovolj zgodaj, ko v vinogradu prevladujejo ličinke razvojnih stadijev L1 in L2 ter nimfe razvojnih stadijev L3, vsekakor pa še preden se začno pojavljati odrasli škržatki. Glede na spremljanje razvoja ličink ameriškega škržatka bo na območju osrednje Slovenije optimalen čas za izvedbo prvega škropljenja v obdobju prihodnjih 10 dni, med 25.6. in 5.7.2020.

1. Vinogradi za pridelavo grozdja v žariščih okužbe in varovalnih pasovih žarišč okužbe

V vinogradih za pridelavo grozdja, ki se nahajajo v razmejenem območju (to so žarišča okužbe in varovalni pasovi), je obvezno **najmanj 1 tretiranje**.

- Prvo tretiranje je treba opraviti, **ko je trta povsem odcvetela**, pri tem dajemo prednost pripravkoma **Mospilan 20 SG** ali **Sivanto prime**. Oba pripravka sta sistemski insekticida z rezidualnim načinom delovanja, ki učinkovito zatirata ameriškega škržatka. Ostala registrirana sredstva so učinkovita krajše obdobje (v povprečju le en teden).

Ulov odraslih ameriških škržatkov spremljamo z rumenimi lepljivimi ploščami od meseca julija dalje, na način kot je opisano v poglavju 5.3 Načrta ukrepov obvladovanja zlate trsne rumenice (dostopen na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin: <https://www.gov.si/teme/zlata-trsna-rumenica/>):

- izobesimo najmanj od 3 do 5 plošč na ha, v primeru večje površine vinograda število plošč ustrezno povečamo,
- plošče postavimo v začetku julija in jih menjavamo na dva do 3 tedne,
- plošče pregledujemo vsakih 7 do 10 dni vse do sredine septembra, ko so škržatki še prisotni v vinogradih,
- ulove redno beležimo.

Če je bil za prvo tretiranje uporabljen kateri od drugih registriranih pripravkov za zatiranje ameriškega škržatka kot sta Decis 2,5 EC ali Exirel, ki samo zmanjšuje populacijo ameriškega škržatka, je potrebno opraviti tudi 2. tretiranje v 2. napovedanem roku, razen če je imetnik po prvem tretiranju spremljal ulov odraslih ameriških škržatkov z rumenimi lepljivimi ploščami in so se na eno rumeno lepljivo ploščo ulovili manj kot 4 škržatki na teden. Drugo tretiranje bo potrebno izvesti v naslednjem napovedanem roku.

Opozorilo: pripravki Reldan 22 EC, Pyrinex M22, Daskor 440 in Decis v letu 2020 nimajo več dovoljenja za zatiranje ameriškega škržatka!

1. Ekološka pridelava

V ekološki pridelavi sta dovoljena pripravka na podlagi a.s. piretrin, s katerima je treba opraviti od 2 do 3 tretiranja:

- prvo tretiranje je potrebno opraviti takrat, **ko trta povsem odcveti**
- drugo tretiranje opravimo od 7 do 10 dni po prvem tretiranju
- tretje tretiranje se opravi od 7 do 10 dni po drugem tretiranju, razen, če imetnik po drugem tretiranju s spremljanjem ulova z rumenimi lepljivimi ploščami ugotovi, da so bili ulovljeni manj kot 4 odrasli škržatki na rumeno lepljivo ploščo na teden. Spremljanje ulova ameriškega škržatka je opisano zgoraj.

Pripravka Flora verde in Biotip floral se lahko uporabljata tudi v brajdah in ohišnicah, kjer opravimo vsaj eno tretiranje po končanem cvetenju.

2. Matični vinogradi, matičnjaki in trsnice

V matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah povsod po Sloveniji sta obvezni najmanj dve tretiranji ameriškega škržatka, obenem pa

morajo imetniki spremljati ulov ameriškega škrdatka z rumenimi lepljivimi ploščami. Če se po drugem tretiranju na rumene lepljive plošče še ulovijo odrasli škrdatki, je treba opraviti tudi tretje tretiranje.

Pomembno:

- V matičnih vinogradih je treba prvo tretiranje opraviti takoj po končanem cvetenju trte, v trsnicah pa je okvirni rok zatiranja od sredine do konca junija.
- Pri prvem in drugem tretiranju dajemo prednost pripravkoma Mospilan 20 SG ali Sivanto prime, ki sta sistemična insekticida z rezidualnim delovanjem. Pri tem je treba upoštevati, da se lahko pripravka uporabita le enkrat v isti rastni dobi. Zatiranje pa lahko opravimo tudi s pripravkom Movento SC 100, s katerim obenem zatiramo tudi trtno uš. Delovanje ostalih registriranih sredstev je krajše in so manj učinkovita (v povprečju delujejo le en teden).
- V matičnih vinogradih je potrebno paziti na karenčno dobo.

Imetniki morajo spremljati ulov odraslih ameriških škrdatkov z rumenimi lepljivimi ploščami do sredine septembra, kot je opisano v točki 1 in v poglavju 5.3 Načrta ukrepov obvladovanja zlate trsne rumenice.

3. Vinogradi izven razmejenih območij zlate trsne rumenice

Izven razmejenih območij zlate trsne rumenice zatiranje ameriškega škrdatka v vinogradih za pridelavo grozdja ni obvezno, je pa priporočljivo opraviti vsaj eno tretiranje, če je ameriški škrdatek v njih navzoč, oziroma, če je populacija velika. V takih vinogradih je priporočljivo spremljati ulov ameriškega škrdatka z rumenimi lepljivimi ploščami, kot je opisano v točki 1 pri vinogradih za pridelavo grozdja.

OPOZORILO: Vsa sredstva, ki jih uporabljamo za zatiranje ameriškega škrdatka, so nevarna za čebele. Zato je pomembno, da zatiranje opravimo šele takrat, ko je trta že povsem odcvetela.

Pred škropljenjem je potrebno pokositi cvetočo podrast, škropljenje pa opraviti v času nočnem ali večernem času oz. takrat, ko so čebele v panjih.

Datum objave obvestila: 24.06.2020 07:23

Obvestilo prognostičnega centra: Osrednja Slovenija/Kmetijski inštitut Slovenije

Objavil/a: Novljan Matic

Pripravil: **Matic Novljan, Primož Žigon, Uredila: Meta Zemljič**

[Seznam registriranih FFS](#)

